
KEN

2023-2027

RAPORT

JAKOŚCI KSZTAŁCENIA W SZKOLE DOKTORSKIEJ

Szkoła doktorska Akademii Wychowania Fizycznego im.
Polskich Olimpijczyków we Wrocławiu

Akademia Wychowania Fizycznego im. Polskich Olimpijczyków we
Wrocławiu

Nazwa i siedziba szkoły doktorskiej

Szkoła doktorska Akademii Wychowania Fizycznego im. Polskich Olimpijczyków we Wrocławiu

Okres ewaluacji

1.10.2019–10.09.2025

Nazwa podmiotu prowadzącego szkołę doktorską

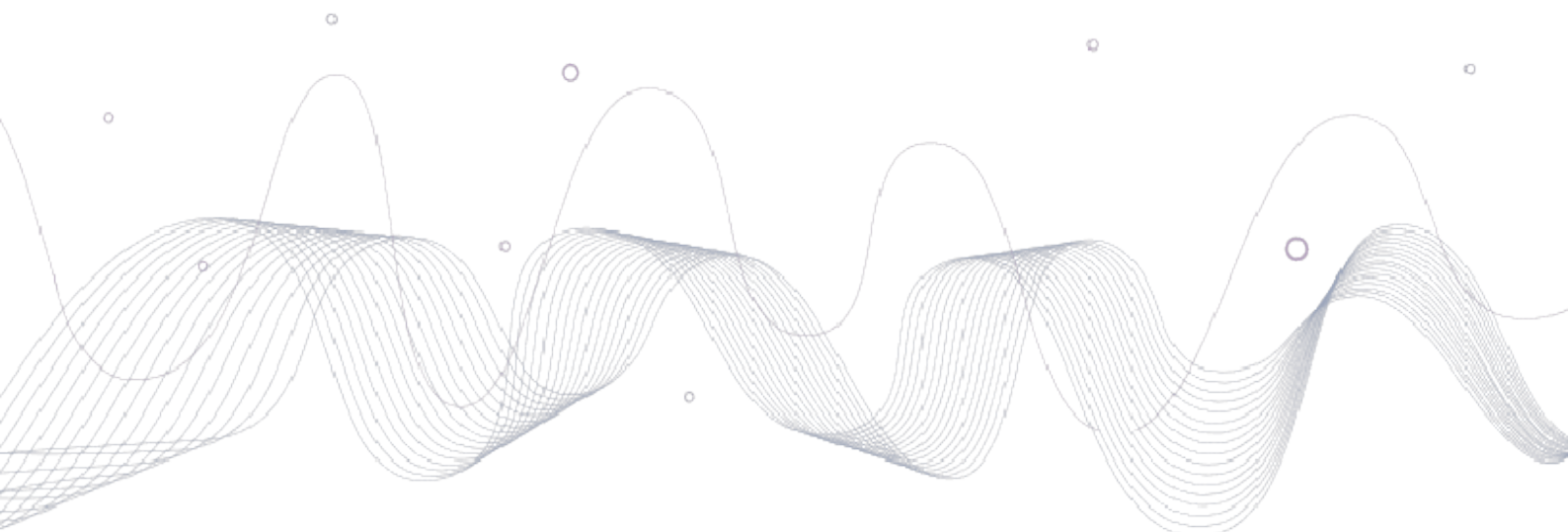
Akademia Wychowania Fizycznego im. Polskich Olimpijczyków we Wrocławiu

Podmioty współprowadzące szkołę doktorską (gdy jest prowadzona wspólnie)

-

Data sporządzenia raportu

1.12.2025

Skład zespołu oceniającego:

Przewodniczący:

Małgorzata Dajnowicz

Sekretarz:

Barbara Jundo-Kaliszewska

Członkowie:

Przemysław Wiszewski

Jolanta Urbanovic

Anna Nieczaj

SPIS TREŚCI

I. Ogólne informacje o szkole doktorskiej	5
II. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	6
III. Współpraca podmiotu z samorządem doktorantów	7
IV. Informacje dotyczące szkoły doktorskiej, do których odnoszą się kryteria ustawowe	9
V. Opinia końcowa i rekomendacje	21
VI. Ocena i uzasadnienie	22

I. OGÓLNE INFORMACJE O SZKOLE DOKTORSKIEJ

Nazwa szkoły	Szkoła doktorska Akademii Wychowania Fizycznego im. Polskich Olimpijczyków we Wrocławiu
Data utworzenia	2019
Data rozpoczęcia kształcenia w szkole doktorskiej	1.10.2019
Podmiot współpracujący przy prowadzeniu kształcenia (nie chodzi o podmioty współtworzące szkołę doktorską)	-
Dziedzina/dziedziny nauki lub sztuki, w której prowadzone jest kształcenie	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu (od: 01-01-2018)
Dyscyplina/dyscypliny naukowe lub artystyczne, w których prowadzone jest kształcenie	nauki o kulturze fizycznej (od: 01-01-2018)
Nazwa/zakres programu kształcenia	Ramowy program kształcenia Ramowy program kształcenia IV Ramowy program kształcenia V Ramowy program kształcenia VI
Liczba osób prowadzących zajęcia	27
Liczba doktorantów odbywających kształcenie w szkole doktorskiej (według stanu na dzień 19.11.2025)	34
Liczba promotorów sprawujących opiekę nad przygotowaniem rozpraw doktorskich (wg stanu na dzień 19.11.2025)	26
Liczba promotorów pomocniczych sprawujących opiekę nad przygotowaniem rozpraw doktorskich (wg stanu na dzień 19.11.2025)	7

II. INFORMACJA O WIZYTACJI I JEJ PRZEBIEGU

Wizytacja w SZKOLE DOKTORSKIEJ AKADEMII WYCHOWANIA FIZYCZNEGO IM. POLSKICH OLIMPIJCZYKÓW WE WROCŁAWIU została przeprowadzona na podstawie następującego harmonogramu:

1. spotkanie z Władzami Uczelni i Władzami SD;
2. spotkanie z zespołem przygotowującym raport samooceny i Radą SD, w tym także z osobami odpowiedzialnymi za ewaluowane kryteria;
3. zwiedzanie infrastruktury SD, w tym biblioteki, czytelni, sal wykładowych, innych pomieszczeń pracy doktorantów;
4. ocena IPB, dokumentacji oceny śródkresowej, innych istotnych dokumentów;
5. spotkanie z prowadzącymi zajęcia, opiekunami naukowymi, przedstawicielami rady dyscypliny, reprezentowanych w SD;
6. spotkanie z doktorantami i Radą Samorządu Doktorantów;
7. spotkanie podsumowujące zespół;
8. spotkanie końcowe z Władzami Uczelni – przedstawienie przebiegu dalszych etapów postępowania oceniającego.

Przebieg wizytacji w SD przebiegał zgodnie z harmonogramem, w atmosferze pełnej współpracy społeczności SD i Zespołu Oceniającego.

III. WSPÓŁPRACA PODMIOTU Z SAMORZĄDEM DOKTORANTÓW

Analiza raportu oraz ustalenia poczynione podczas wizytacji stacjonarnej pozwalają stwierdzić, że współpraca z Samorządem Doktorantów w Szkole Doktorskiej Akademii Wychowania Fizycznego we Wrocławiu jest traktowana jako trwały element systemowy, wykraczający poza ramy doraźnych konsultacji. Partnerstwo to przejawia się w aktywnym udziale doktorantów w procesach opiniowania i uzgadniania kluczowych dokumentów, takich jak Regulamin Szkoły Doktorskiej czy programy kształcenia, a także w ich obecności w gremiach podejmujących strategiczne decyzje dotyczące środowiska doktoranckiego. Świetnym przykładem jest obecność doktorantów w komisjach senackich oraz Radzie Szkoły Doktorskiej. Jednym z dowodów zapewnianej podmiotowości samorządu było skuteczne skorzystanie z kompetencji w zakresie uzgadniania kandydatury na funkcję kierowniczą w Szkole Doktorskiej, co potwierdza otwartość władz na głos środowiska doktoranckiego. Mimo tak wysoko ocenianej kultury współpracy, zidentyfikowano obszary wymagające uporządkowania pod względem formalno-prawnym i administracyjnym. Odnotowano brak stosownych dokumentów potwierdzających realizację ustawowego prawa samorządu do uzgadniania osób pełniących funkcje kierownicze w podmiocie prowadzącym kształcenie, dotyczących stanowisk prorektorskich, w których kompetencjach leżą sprawy doktoranckie. Kwestia ta nabiera szczególnego znaczenia w kontekście odnotowanego podczas wizytacji rozdzielenia kompetencji pomiędzy Prorektora ds. Studenckich a Prorektora ds. Nauki. Podczas wizytacji stwierdzono również brak dokumentacji poświadczającej opiniowanie przez samorząd kryteriów oceny okresowej pracowników naukowych, co stanowi istotny element partycypacji w budowaniu jakości kadr uczelni. Należy wskazać jednak na potwierdzoną przez obie strony dobrą i skuteczną współpracę na linii Władze Uczelni a Samorząd Doktorantów. Jednoznacznie należy wskazać, że młodzi badacze są traktowani jako inwestycja i istotna grupa wspólnoty akademickiej. W sferze finansowej odnotowano, że samorząd dysponuje środkami w wysokości 8 000 zł, posiada zapewnione zaplecze lokalowe oraz cieszy się deklarowanym wsparciem finansowym ze strony Prorektora ds. Studenckich. Niemniej jednak istnieje wyraźna potrzeba przedstawienia pełnej dokumentacji potwierdzającej źródła i zasady dysponowania tymi funduszami w przyszłości. Należy zadbać o formalne potwierdzenie zapewnienia środków oraz dokumentację decyzji samego samorządu w sprawie ich rozdziału na konkretne cele w danym roku kalendarzowym lub akademickim, co zapewni transparentność wydatkowania finansów publicznych. Warto przy tym podkreślić, że dotychczasowe wsparcie władz oraz sprawność samorządu przekładają się na wymierne korzyści dla doktorantów. Jednostka wzorcowo realizuje działania w obszarze dobrostanu i dostępności, oferując wsparcie psychologiczne oraz infrastrukturę dostosowaną do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Wysoko oceniono również dbałość o transparentność procesów jakościowych, czego przykładem jest dopuszczenie przedstawiciela samorządu jako obserwatora do procedur oceny śródkresowej. Jako dopełnienie tego spójnego systemu wsparcia rekomenduje się rozważenie powołania Rzecznika Praw Doktoranta lub Rzecznika Akademickiego. Rozwiązanie to pozwoliłoby na jeszcze skuteczniejszą obsługę sytuacji spornych oraz stworzenie jasnych, bezpiecznych ścieżek zgłaszania problemów, co ostatecznie ugruntuje profesjonalny model współpracy wypracowany w Szkole Doktorskiej.

IV. INFORMACJE DOTYCZĄCE SZKOŁY DOKTORSKIEJ, DO KTÓRYCH ODNOSZĄ SIĘ KRYTERIA USTAWOWE

- **Adekwatność programu kształcenia oraz indywidualnych planów badawczych do efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 PRK oraz ich realizacja:**
Analiza dokumentacji związanej z organizacją programu kształcenia, w szczególności ramowego programu studiów, szczegółowego planu zajęć oraz siatki pokrycia efektami kształcenia wskazuje na zadowalającą zgodność efektów uczenia się przyjętych w Szkole Doktorskiej AWF we Wrocławiu z wymaganiami poziomu 8 PRK. Zestaw efektów uczenia się sformułowany dla programu kształcenia zawiera wszystkie efekty przewidziane w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6–8 Polskiej Ramy Kwalifikacji. Należy jednak zwrócić uwagę, że niektóre efekty kształcenia opisane są w sposób ogólny, wartościujący (np. 'ma zaawansowaną wiedzę; potrafi wzorcowo prowadzić zajęcia dydaktyczne'). W rezultacie trudno jest zweryfikować w transparentny sposób realizację tak określonych efektów kształcenia. W programie studiów określone są formy dydaktyczne stosowane w trakcie kształcenia (wykład, ćwiczenia etc). Brak bliższego określenia narzędzi i metod kształcenia. Weryfikacja osiągniętych efektów uczenia się, ale także jakości badań prowadzonych przez doktorantów odbywa się poprzez wielopoziomą weryfikację w toku ewaluacji semestralnej, rocznej i śródkresowej. Materiały nie zawierają określenia pozytywnych celów tych procedur. Wskazany jest cel negatywny, to jest kontrola realizacji IPB. Dopiero w trakcie wywiadów prowadzonych w czasie wizytacji przedstawiono komisyjnie przeprowadzane procedury ewaluacyjne skupione na wsparciu tutoringów realizowanego przez promotorów. Także w zakresie wsparcia doktorantów w przypadku niewystarczającej pomocy ze strony promotorów. Procedura wyboru promotora jest zawarta w Regulaminie przeprowadzania postępowań w sprawie nadania stopnia doktora w Akademii Wychowania Fizycznego we Wrocławiu, rozdział 2. Zawiera ona formalne wymogi dotyczące osoby promotora zgodne z ustawą. W praktyce dyrektor SD przekazuje podanie doktoranta o powołanie promotora Radzie Dyscypliny Naukowej, która kontroluje zasadność prośby. W przypadku braku zgodności badań promotora z tematem pracy doktoranta dochodziło do odmowy zatwierdzenia prośby i wskazania innego promotora. Indywidualne Programy Badawcze przygotowywane są w sposób zindywidualizowany, zakładając racjonalne kalendarium realizacji badań i przygotowania rozprawy doktorskiej. Problematyczne jest rozróżnianie przez autorów IPB czynności i zadań badawczych, jest to jednak marginalny problem. Całość dokumentów przygotowana poprawnie, z dużym naciskiem na indywidualny tok rozwoju doktoranta. Równocześnie zarówno promotorzy, jak i doktoranci niezależnie akcentowali pozytywny wymiar współpracy. Doktoranci podkreślali wsparcie, jakie otrzymują od promotorów w zakresie przygotowania i realizacji badań stanowiących podstawę dla przygotowania rozprawy. Natomiast daleki od zadowalającego jest stan umiędzynarodowienia badań doktorantów i mobilności badawczej i dydaktycznej. Doktoranci w większości nie podejmują stażów zagranicznych. Na podstawie sprawozdań rocznych widać również wyraźnie, że ich aktywność w zakresie prezentacji wyników badań skupia się na uczestnictwie w konferencjach krajowych. Pojedynczy doktoranci brali regularnie udział w konferencjach organizowanych poza Polską. Lepiej wygląda praktyka publikacyjna, doktoranci sporo publikują w czasopiśmie zagranicznych. Słabo wypada obecność zajęć przygotowujących do posługiwania się językiem angielskim. Do roku 2022/2023 zajęć takich nie było w planie kształcenia, od tego roku pojawiają się jako 'studia literaturowe' polegające na lekturze i przygotowaniu recenzji wybranego artykułu anglojęzycznego. W ramach kryterium niezbędne jest zwiększenie nacisku na umiędzynarodowienie popularyzacji badań, zwiększenie udziału międzynarodowych wykładowców w prowadzeniu regularnych kursów, a co najmniej

poszerzenie liczby zajęć prowadzonych w języku angielskim.

- **Sposób weryfikacji efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 PRK:**

Weryfikacja realizacji efektów uczenia się w toku edukacji doktorantów odbywa się w ramach realizacji zajęć oraz prowadzenia badań pod opieką promotorów, z zasadniczą rolą semestralnej, rocznej i śródkresowej ewaluacji doktoranta. Mierniki zdobycia odpowiednich efektów są określone ogólnie poprzez formularze ewaluacji, podlegają weryfikacji przez komisje ewaluacyjne także w oparciu o wyniki realizacji badań, w tym listę publikacji i uczestnictwo w życiu naukowym (konferencje, udział w projektach badawczych) i popularyzacji wiedzy (udział w działaniach z zakresu trzeciej misji uczelni). Oprócz wielopoziomowej weryfikacji semestralnej, rocznej i śródkresowej aktywności edukacyjnej doktorantów, dodatkowo elementem weryfikacji ich działalności dydaktycznej (prowadzenie i hospitowanie zajęć) są ankiety hospitacji realizowanych przez promotorów oraz ankiety studenckie dotyczące zajęć prowadzonych przez doktorantów. Ponieważ większość prac badawczych z racji specyfiki dyscypliny ma charakter interdyscyplinarny i zespołowy, doktoranci realizując Indywidualne Programy Badawcze nie tylko pozyskują szeroką wiedzę z zakresu co najmniej 2-3 dyscyplin naukowych, ale mają także możliwość zdobywania cennych umiejętności społecznych - współpracy w grupie zadaniowej, w tym zwłaszcza zmiennych ról w grupie podczas procesu badawczego. Wielopoziomowa ewaluacja doktorantów realizowana w trybie krótko- i średniookresowym zapewnia odpowiednią kontrolę zdobywania efektów uczenia się. Promotorzy przygotowują opinie związane z ewaluacjami, ale są również kontrolowani w zakresie realizacji swych obowiązków przez komisje ewaluacyjne. Prezentacja wyników badawczych ma miejsce w związku z udziałem w konferencjach naukowych. Społeczność doktorantów Szkoły Doktorskiej organizuje także cykliczną, ogólnopolską konferencję z interesującego zakresu naukowego. Jest ona okazją do wymiany doświadczeń między doktorantami i młodymi naukowcami z całej Polski. Działalność publikacyjna na stosunkowo wysokim poziomie. Doktoranci otrzymują wsparcie ze strony jednostki afiliowanej do Biblioteki uczelni, która informuje ich o charakterze czasopism, w których mogliby opublikować wyniki swoich badań, IF tych czasopism i ewentualnym ryzyku jakości publikacji w odpowiednim czasopiśmie. Dzięki temu unika się publikowania w predatory journals. Doktoranci uzyskują do władz rektorskich środki na pokrycie publication fee w czasopismach. Gorzej wygląda kształcenie umiejętności przygotowywania aplikacji o zewnętrzne środki na badania naukowe. Choć doktoranci zachęceni są do składania aplikacji w konkursach wewnętrznych uczelni, liczba aplikacji jest niewystarczająca. Z kolei nieliczne aplikacje w konkursach zewnętrznych nie odnoszą sukcesu. Doktoranci nie biorą również udziału w projektach badawczych realizowanych z środków zewnętrznych w macierzystej uczelni. Prowadzone są specjalne zajęcia przygotowujące do składania aplikacji, istnieje komórka administracyjna odpowiadająca za wsparcie przygotowania aplikacji, jednak nadal nie przynosi to zadowalającego rezultatu. Za wskazane uważam podjęcie w szerszym zakresie współpracy z badaczami mającymi doświadczenie w przygotowywaniu z sukcesem wielu aplikacji grantowych, w tym zespołowych, w celu prowadzenia tutoringu najbardziej obiecujących doktorantów. Pozyskanie przez nich projektów badawczych mogłoby wskazać pozostałym doktorantom korzyści płynącej z samodzielności finansowej w prowadzeniu badań. I przełamałoby opinię, że pozyskanie takich projektów jest dla nich niemożliwe.

- **Kwalifikacje nauczycieli akademickich lub pracowników naukowych prowadzących kształcenie w szkole doktorskiej:**

Kadrę akademicką w latach 2019–2025 stanowiło 29 pracowników posiadających uznany dorobek naukowy w dziedzinach nauk medycznych i nauk o zdrowiu. Pracownicy pozostają aktywni zawodowo i naukowo oraz uczestniczą w procesie kształcenia doktorantów, pełniąc funkcje promotorów i promotorów pomocniczych.

Kwalifikacje kadry akademickiej uczestniczącej w pracach komisji rekrutacyjnych do Szkoły Doktorskiej należy ocenić pozytywnie. Potwierdza to dostępna dokumentacja, w tym protokoły z kolejnych etapów oceny kandydatów. Proces rekrutacji ma charakter sformalizowany i udokumentowany, co sprzyja jego przejrzystości oraz wzmacnia wiarygodność podejmowanych decyzji. Jednocześnie kryteria wstępne dla kandydatów są wysokie – wymagana jest m.in. publikacja z listy filadelfijskiej – co znacząco podnosi próg przyjęć do Szkoły Doktorskiej. Kandydaci przygotowują również esej badawczy, co dodatkowo wzmacnia selekcyjny charakter rekrutacji. Kompetencje wykładowców prowadzących zajęcia są weryfikowane na poziomie rad dyscyplin, gdzie podstawowym kryterium pozostaje dorobek naukowy oraz aktualna aktywność badawcza nauczyciela akademickiego. Procedura wyznaczania promotorów opiera się na kryterium zgodności dorobku naukowego z profilem planowanej rozprawy doktorskiej i została określona w odpowiednich regulacjach. Na około sześć miesięcy przed rozpoczęciem rekrutacji potencjalni promotorzy zgłaszają proponowane tematy badawcze, które następnie publikowane są na stronie internetowej uczelni. Kandydat zainteresowany danym tematem nawiązuje kontakt z potencjalnym promotorem jeszcze przed formalnym rozpoczęciem rekrutacji, odbywa rozmowę merytoryczną oraz uzyskuje wstępną zgodę na objęcie opieką naukową. Rozwiązanie to sprzyja zbieżności zainteresowań badawczych, choć w praktyce może ograniczać elastyczność wyboru promotora na późniejszym etapie. Ocena pracy kadry odbywa się zgodnie z formalnie przyjętymi zasadami, przede wszystkim poprzez anonimowe ankiety ewaluacyjne dostępne w systemie USOS. Ankiety te nie zawsze mają charakter obowiązkowy, co może wpływać na stopień reprezentatywności wyników. Doktoranci mają możliwość wyrażania opinii na temat jakości współpracy z promotorem i promotorem pomocniczym w ramach ogólnych procedur oceny zajęć oraz jakości kształcenia. Dostępne informacje wskazują na w większości pozytywne oceny mentoringu, jednak system nie zawsze umożliwia pogłębioną jakościową ocenę relacji promotorskiej.

Część doktorantów prowadzi badania w ścisłej współpracy z promotorem, inni realizują je w większym stopniu samodzielnie. Mobilność doktorantów oraz ich aktywność międzynarodowa pozostają w dużej mierze powiązane z aktywnością naukową i siecią współpracy promotorów, co wskazuje na potrzebę bardziej systemowego wsparcia instytucjonalnego w tym obszarze. Istotnym problemem pozostaje brak jasno określonej liczby godzin, które promotor powinien przeznaczać na pracę z doktorantem. Nie funkcjonuje formalnie wyodrębniona „godzina kontaktowa” ani minimalny standard dostępności promotora. Choć promotorzy są formalnie rozliczani z realizacji zadań opiekuńczych, brak precyzyjnych norm czasowych powoduje, że współpraca bywa postrzegana głównie w kategoriach potencjalnych korzyści naukowych, a nie jako element obowiązku dydaktycznego. Opieka promotorska nie jest obecnie wliczana do pensum dydaktycznego, co osłabia systemowe umocowanie tej roli. Zasadne wydaje się wprowadzenie jasno określonych godzin pracy z doktorantem, wliczanych do pensum dydaktycznego nauczyciela akademickiego, bądź ustanowienie obowiązkowych seminariów doktorskich jako odrębnej formy zajęć. Zespół oceniający rekomenduje ponadto zwiększenie uwagi poświęconej procedurom antymobbingowym oraz ich skutecznemu wdrażaniu zarówno

na poziomie uczelni, jak i Szkoły Doktorskiej. Kluczowe znaczenie ma nie tylko formalne istnienie takich regulacji, lecz także ich dostępność dla społeczności akademickiej.

- **Jakość procesu rekrutacji:**

Proces rekrutacji do Szkoły Doktorskiej charakteryzuje się wysokim stopniem sformalizowania, przejrzystości oraz dostępności informacji dla kandydatów. Kryteria rekrutacyjne są jasno sformułowane, publicznie dostępne i zrozumiałe, a pełna dokumentacja dotycząca zasad naboru publikowana jest z odpowiednim wyprzedzeniem. Na co najmniej sześć miesięcy przed rozpoczęciem rekrutacji na stronie internetowej Szkoły Doktorskiej zamieszczane są proponowane tematy badawcze promotorów, schemat procesu rekrutacji, wymagane deklaracje oraz komplet formularzy ułatwiających kandydatom przejście przez wszystkie etapy procedury. Szkoła Doktorska prowadzi kształcenie w trybie stacjonarnym, finansowane zarówno z subwencji ministerialnej, jak i ze źródeł zewnętrznych. Kształcenie odbywa się w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu, w dyscyplinie nauki o kulturze fizycznej. Pełna oferta kształcenia oraz informacje organizacyjne dostępne są na stronie internetowej uczelni, w Biuletynie Informacji Publicznej oraz w biurze Szkoły Doktorskiej. Informacje rekrutacyjne obejmują m.in. ogólne dane o Szkole Doktorskiej, regulaminy uchwalone przez Senat i opiniowane przez właściwe organy, skład Rady Szkoły Doktorskiej, zasady kształcenia oraz szczegółowe opisy procedur rekrutacyjnych obowiązujących od początku funkcjonowania szkoły. Zasady rekrutacji publikowane są z odpowiednim wyprzedzeniem, a wszelkie zmiany dotyczące wymagań wstępnych lub aspektów formalno-merytorycznych są uchwalane przez Senat po uzyskaniu opinii Samorządu Doktorantów oraz właściwych rad, co sprzyja zachowaniu zasad uczciwej konkurencji oraz podnoszeniu jakości kandydatów. Proces rekrutacji ma charakter otwarty zarówno dla kandydatów z Polski, jak i z zagranicy. Informacje o terminach i trybie naboru publikowane są w ustawowych terminach, a w przypadku cudzoziemców stosowane są przepisy ustawowe oraz właściwe rozporządzenia ministerialne, uzupełnione regulacjami wewnętrznymi uczelni. Istotne informacje rekrutacyjne prezentowane są również studentom ostatnich lat studiów obu wydziałów uczelni podczas spotkań z opiekunami naukowymi, a kandydatom zewnętrznym – w trakcie dni otwartych oraz wydarzeń popularyzujących naukę. Wśród przyjętych doktorantów widoczny jest udział absolwentów innych uczelni, co świadczy o umiarkowanej otwartości środowiskowej, choć poziom umiędzynarodowienia pozostaje obszarem wymagającym dalszego rozwoju. Limity przyjęć do Szkoły Doktorskiej ustalane są corocznie zarządzeniem rektora i w analizowanym okresie były w pełni wykorzystywane. Regulamin dopuszcza możliwość przyjęcia kandydatów poza limitem miejsc w przypadku pozyskania przez nich finansowania ze źródeł zewnętrznych. Kryteria stosowane w procesie rekrutacji w wystarczającym stopniu weryfikują kompetencje kandydatów, a procedura odwoławcza jest czytelna i realnie dostępna. Wszyscy kandydaci oceniani są według tych samych standardów i narzędzi, a w skład komisji rekrutacyjnej wchodzi przedstawiciel doktorantów, którzy pełnią również funkcję obserwatorów przebiegu naboru. Rekrutacja cechuje się wysokimi wymaganiami merytorycznymi, obejmującymi m.in. konieczność posiadania publikacji naukowej oraz przygotowanie eseju badawczego prezentowanego przed władzami uczelni. Kandydat zobowiązany jest także do wcześniejszego uzyskania zgody potencjalnego promotora. Statystycznie na jedno miejsce przypada od dwóch do trzech kandydatów, przy relatywnie niewielkim limicie przyjęć, co potwierdza selekcyjny charakter naboru. Jednocześnie obserwowany jest spadek liczby kandydatów oraz ograniczona dostępność części dokumentów w języku angielskim, co w połączeniu z niskim poziomem umiędzynarodowienia, stanowi wyzwanie wymagające dalszych działań organizacyjnych i promocyjnych.

- **Jakość opieki naukowej lub artystycznej i wsparcia w prowadzeniu działalności naukowej:** Wybór promotora w ramach Szkoły Doktorskiej ma charakter wieloetapowy. Potencjalni promotorzy przedstawiają publicznie tematy prowadzonych przez siebie badań. Na tej podstawie zgłaszają się do nich doktoranci. Po uzgodnieniu wspólnego modelu współpracy badawczej, doktorant przedkłada dyrektor Szkoły Doktorskiej podanie o zatwierdzenie wybranego promotora. Dyrektor kieruje podanie do Rady Dyscypliny Naukowej, która weryfikuje zgodność profilu badań potencjalnego promotora z tematem pracy doktoranta. W przypadku doktoratów interdyscyplinarnych powołuje się drugiego promotora, z innej uczelni, mającego odpowiednie kompetencje badawcze. Możliwe jest również wskazanie przez Radę Dyscypliny Naukowej konieczności wyboru promotora pomocniczego. Aktywny udział Rady w procesie wyboru promotora, jak również wcześniejsze przedstawienie tematów badawczych przez potencjalnych promotorów gwarantują wskazanie opiekuna doktoranta prezentującego właściwy zakres i poziom prowadzonych badań, a tym samym gwarantującego odpowiednią opiekę nad rozwojem zawodowym doktoranta. Doktoranci o specjalnych potrzebach mają zapewnione podstawowe udogodnienia architektoniczne, których zakres stale się rozszerza. Biblioteka i Centralne laboratorium Badawcze zapewnia im również zestaw pomocy technicznych i specjalistyczne wsparcie w trakcie badań i studiów bibliograficznych. Wszelkie formy wsparcia przewidziane Ustawą dla osób ze specjalnymi potrzebami są realizowane, choć liczba studentów uprawnionych do tego rodzaju wsparcia jest bardzo mała. W umiarkowanym stopniu w edukacji doktorantów biorą udział wybitni specjaliści spoza uczelni. Podkreślić jednak trzeba, że doktoranci mają wolny wstęp na wszelkiego rodzaju wykłady i aktywności edukacyjne z udziałem gości adresowane do studentów. Dzięki temu znacznie rozszerza się zakres wsparcia edukacji samych doktorantów. Ze względu na krótkotrwały charakter tego rodzaju inicjatyw (pojedyncze wykłady i ćwiczenia) trudno jednoznacznie określić, w jakim stopniu tego rodzaju aktywności wpływają na rozwój warsztatu doktorantów. Należy podkreślić, iż wskazane byłoby zapewnienie dłuższych form współpracy doktorantów z badaczami spoza uczelni. Mogłyby one przybrać formę niewielkich projektów badawczych lub popularyzacyjnych, seminariów czy wspólnych, angażujących badaczy i doktorantów z wielu ośrodków działań dydaktycznych. Przy znaczącym zaangażowaniu promotorów w edukację doktorantów należy odnotować, że promotorzy nie mają jasno określonego wymiaru godzinowego opieki nad doktorantami. Nie są również wynagradzani za opiekę nad doktorantami. Formą korzyści z opieki nad doktorantem jest prowadzenie przez doktorantów w ramach praktyk zajęć, które są zaliczane jako część pensum promotora. Takie rozwiązanie jest jednak wątpliwe prawnie zarówno w zakresie zasady adekwatnej płacy za wykonaną pracę, jak i rozliczania pensum dydaktycznego nauczyciela akademickiego. Należy także wskazać, że doktoranci nie posiadają możliwości ewaluowania opieki, jaką sprawuje nad nimi promotor. Nie przewidziano żadnej procedury lub prostszej formy ewaluacji wsparcia promotora dla doktoranta. Trudno za właściwą formę uznać ewaluację przez doktorantów zajęć prowadzonych dla nich przez pracowników Akademii w sytuacji, gdy w planie studiów nie ma sformalizowanych seminariów ani godzin opieki nad doktorantem ze strony promotora. Szybkiej naprawy wymaga brak procedury rozwiązywania sporów między doktorantem i promotorem lub doktorantem i innym nauczycielem akademickim. Wbrew deklaracji w trakcie wizytacji takiej roli nie odgrywają procedury antydyskryminacyjna i antymobbingowa czy skrzynka sygnalisty. Pytanie o ich istnienie i stosowanie zadane doktorantom dowiodło, że nie mają oni pojęcia o istnieniu tych narzędzi. Również brak rzecznika praw doktoranta wymaga szybkiej naprawy.

- **Rzetelność przeprowadzania oceny śródkresowej:**

Kwestia rzetelności oceny śródkresowej stanowi jeden z kluczowych elementów podlegających ewaluacji w funkcjonowaniu Szkoły Doktorskiej. Na podstawie analizy dokumentacji oraz rozmów przeprowadzonych podczas wizytacji można stwierdzić, że system oceny jest zasadniczo pozytywnie oceniany, choć identyfikowane są również obszary wymagające dalszego doprecyzowania i wzmocnienia. Z perspektywy członków komisji oceniającej system nadzoru nad postępami doktorantów funkcjonuje obecnie przede wszystkim jako dobrze zorganizowana kontrola bieżąca, natomiast w mniejszym stopniu jako kontrola podsumowująca o wyraźnie sformalizowanym charakterze. Do 2024 roku nadzór merytoryczny oraz kwestie sprawozdawczości znajdowały się w kompetencjach Rady Kolegium Naukowego. Obecnie model nadzoru opiera się głównie na raportowaniu Dyrektora Szkoły Doktorskiej bezpośrednio Rektorowi, co stanowi formalną realizację obowiązku monitorowania jakości kształcenia, lecz jednocześnie ogranicza kolegialny charakter kontroli. Władze uczelni zapowiedziały wprowadzenie dodatkowego etapu w procedurach, który miałby służyć stricte całościowej ocenie jakości kształcenia, a szczegółowe rozwiązania w tym zakresie mają zostać doprecyzowane w bieżącym roku. Podstawę merytoryczną oceny postępów doktorantów stanowią Indywidualne Plany Badawcze (IPB), które pełnią funkcję głównego punktu odniesienia w monitorowaniu rozwoju naukowego. Ocena śródkresowa odnosi się bezpośrednio do stopnia realizacji IPB oraz do zgodności działań badawczych z przyjętym harmonogramem. Zasady przeprowadzania oceny śródkresowej są określone w Regulaminie Szkoły Doktorskiej zatwierdzonym uchwałą Senatu oraz jego późniejszymi nowelizacjami, uzgadnianymi z samorządem doktorantów. Dodatkowo, w każdym roku akademickim publikowane są na stronie internetowej Szkoły Doktorskiej szczegółowe wytyczne dotyczące przebiegu oceny. Sama ocena realizowana jest w połowie cyklu kształcenia, w trakcie czwartego semestru, a jej celem jest weryfikacja rzeczywistych postępów badawczych doktoranta. Oceny dokonuje trzyosobowa komisja powoływana obecnie przez właściwą Radę Dyscypliny Naukowej, wcześniej przez Radę Kolegium Naukowego, na wniosek Dyrektora Szkoły Doktorskiej i po zaopiniowaniu przez Radę Szkoły Doktorskiej. Od 2022 roku skład komisji dobierany jest z uwzględnieniem zgodności dorobku naukowego członków z tematyką realizowanej rozprawy, co istotnie zwiększa merytoryczną trafność i rzetelność oceny. W kolejnych latach obserwuje się wzrost liczby powoływanych komisji, co świadczy o rozproszeniu odpowiedzialności i ograniczeniu ryzyka nadmiernej koncentracji decyzji w jednym zespole. W składzie komisji musi znaleźć się co najmniej jedna osoba zatrudniona poza uczelnią, co wzmacnia element niezależności oceny. Wszyscy członkowie komisji posiadają stopień doktora habilitowanego lub tytuł profesora, a promotorzy i promotorzy pomocniczy danego doktoranta są wyłączeni z udziału w jego ocenie. Harmonogram ocen ustala Dyrektor Szkoły Doktorskiej i publikuje go z co najmniej trzydziestodniowym wyprzedzeniem na stronie internetowej. Dodatkowo Biuro Szkoły Doktorskiej przekazuje drogą mailową zawiadomienia o terminie posiedzenia komisji wszystkim zainteresowanym stronom. Członkowie komisji otrzymują przed oceną kompletną dokumentację obejmującą IPB, sprawozdania semestralne, autoreferat doktoranta, opinie promotorskie oraz ujednolicony formularz oceny, który umożliwia porównywalność wyników i ogranicza uznaniowość decyzji. Podsumowując, system oceny śródkresowej posiada solidne podstawy regulaminowe, przejrzystą strukturę organizacyjną oraz wyraźne kryteria merytoryczne i w tym zakresie oceniany jest pozytywnie.

- **Umiejdzynarodowienie:**

Raport podmiotu przedstawia umiejdzynarodowienie jako element strategiczny rozwoju szkoły i kompetencji doktorantów, powiazany ze strategią rozwoju oraz realizowany poprzez dzialania organizacyjne i merytoryczne. Umiejdzynarodowienie jest ujmowane na poziomie indywidualnym poprzez uwzględnianie w IPB dzialań rozwojowych (w tym mobilności akademickiej i udziału w specjalistycznych kursach) wraz z planem i wskazaniem źródeł finansowania, co sprzyja rozliczalności tych dzialań i ich powiazaniu z osiaganiem efektów uczenia się. Jednocześnie ustalenia z wizytacji wskazują na istotne ograniczenia w praktycznym wymiarze umiejdzynarodowienia, przede wszystkim w obszarze dostępności informacji i otwartości rekrutacyjnej na kandydatów zagranicznych. Kluczową kwestią jest brak anglojęzycznej wersji strony internetowej Szkoły Doktorskiej, co znacząco ogranicza dostęp do podstawowych informacji dla kandydatów spoza Polski. Dokumenty w języku angielskim, które powinny wspierać proces rekrutacji i informowania kandydatów z zagranicy, były dostępne jedynie do wglądu w trakcie wizytacji i nie są udostępnione na stronie podmiotu, co ogranicza przejrzystość i dostępność procesu naboru. Strona internetowa Szkoły Doktorskiej jest w trakcie tworzenia. W trakcie wizytacji zwrócono również uwagę na niską otwartość systemu wobec kandydata z zagranicy, w szczególności brak rozwiązań komunikacyjnych i organizacyjnych ułatwiających podjęcie kształcenia w Szkole Doktorskiej. W wymiarze dydaktycznym stwierdzono tylko jedno zajęcia prowadzone w języku angielskim. Brak większej liczby zajęć prowadzonych w języku angielskim w Szkole Doktorskiej oraz brak dopasowania programu do potrzeb doktorantów z zagranicy, elementów kształcenia i wsparcia organizacyjnego umożliwiających pełne uczestnictwo w kształceniu bez zaawansowanej znajomości języka polskiego nie sprzyja zainteresowaniu podjęcia kształcenia przez kandydatów niepolskojęzycznych. W konsekwencji, mimo wskazanych w raporcie dzialań i intencji umiejdzynarodowienia, obecne rozwiązania mają w dużej mierze charakter deklaracyjny i nie przekładają się na realną dostępność szkoły dla doktorantów zagranicznych ani na umiejdzynarodowienie procesu kształcenia. Rekomenduje się opracowanie i stałe utrzymywanie anglojęzycznej wersji strony Szkoły Doktorskiej, publikację kluczowych dokumentów rekrutacyjnych i organizacyjnych w języku angielskim, w tym Regulaminu Szkoły Doktorskiej oraz zasad rekrutacji, wdrożenie minimalnego pakietu zajęć w języku angielskim (co najmniej w obszarach komunikacji naukowej, prezentacji wyników badań i publikowania). Jednocześnie należy odnotować, że kwestia zwiększenia liczby przedmiotów w programie kształcenia Szkoły Doktorskiej, które mogłyby być realizowane w języku angielskim uzyskał podczas spotkania z przedstawicielami środowiska doktorantów przychylne przyjęcie, co może stanowić istotny czynnik wspierający wdrożenie dzialań naprawczych i wzmacniających umiejdzynarodowienie szkoły. Zaleca się również przygotowanie rozwiązań organizacyjnych wspierających kandydatów i doktorantów z zagranicy. Należy tutaj wskazać na jasne instrukcje procesu, punkty kontaktowe, informacja o wsparciu administracyjnym oraz dostosowanie programu w zakresie niezbędnym do zapewnienia pełnego udziału w kształceniu.

- **Skuteczność kształcenia doktorantów:**

Skuteczność kształcenia doktorantów w Szkole Doktorskiej przejawia się w kilku istotnych obszarach, obejmujących zarówno wskaźniki ukończenia kształcenia, jak i aktywność naukową oraz efekty zawodowe absolwentów, przy jednoczesnym występowaniu barier ograniczających pełne wykorzystanie potencjału programu. W zakresie statystyk i postępów w kształceniu widoczny jest relatywnie wysoki poziom skuteczności naboru i utrzymania doktorantów, który kształtuje się na poziomie ok. 57–93%. Niewielkie limity przyjęć (około 5 osób rocznie) sprzyjają bardziej zindywidualizowanej opiece promotorskiej i bieżącemu monitorowaniu postępów. Rotacja doktorantów pozostaje niska – od początku funkcjonowania Szkoły Doktorskiej skreślono jedynie pojedyncze osoby, w tym przypadki dobrowolnej rezygnacji na wczesnym etapie kształcenia. Pozytywnie oceniane są także efekty zawodowe absolwentów, którzy znajdują zatrudnienie nie tylko w środowisku akademickim, lecz również w sektorze biznesowym, w tym na stanowiskach analitycznych i menedżerskich, co świadczy o praktycznej użyteczności nabytych kompetencji. W obszarze dorobku naukowego i aktywności badawczej obserwuje się umiarkowanie wysoki poziom aktywności publikacyjnej. Znaczna część doktorantów posiada punktowany dorobek naukowy, nierzadko przekraczający minimalne wymagania formalne, choć w części przypadków aktywność ta ogranicza się do współautorstwa rozdziałów w monografiach. Skuteczność w pozyskiwaniu finansowania zewnętrznego ma charakter zróżnicowany. Z jednej strony widoczne są pozytywne przykłady pełnej skuteczności w konkursach wewnętrznych, z drugiej natomiast zauważalny jest niedostateczny poziom indywidualnych grantów zewnętrznych. Doktoranci w dużej mierze opierają się na środkach przyznawanych w ramach grantów wewnętrznych oraz projektów realizowanych przez promotorów. Jednocześnie zidentyfikowano czynniki ograniczające skuteczność kształcenia, które wymagają systemowego wsparcia. Do najistotniejszych należy niski poziom umiędzynarodowienia, przejawiający się brakiem wyjazdów stażowych doktorantów mimo formalnie istniejących procedur i umów międzynarodowych. Bariery stanowią również kompetencje językowe – doktoranci deklarują kontakt z literaturą obcojęzyczną, jednak wskazują na niedostateczne możliwości praktycznego rozwijania umiejętności komunikacyjnych w języku angielskim. Dodatkowym ograniczeniem są kwestie finansowe, które wpływają zarówno na liczbę kandydatów, jak i na zakres prowadzonych badań. Brakuje systemowego rozwiązania gwarantującego minimalny poziom finansowania badań indywidualnych dla każdego doktoranta. Na skuteczność procesu kształcenia pozytywnie oddziałują natomiast działania wspierające realizowane przez jednostki uczelni, w szczególności bibliotekę akademicką, która prowadzi szkolenia z zakresu etyki badań naukowych, rzetelności publikacyjnej oraz identyfikowania nieuczciwych praktyk wydawniczych. Całościowo skuteczność kształcenia można ocenić jako stabilną i satysfakcjonującą, jednak wymagającą dalszego wzmacniania w obszarach umiędzynarodowienia, finansowania badań oraz rozwijania kompetencji językowych doktorantów.

V. OPINIA KOŃCOWA I REKOMENDACJE

Weryfikacja raportu samooceny, przegląd dokumentów oraz informacje uzyskane podczas wizytacji w SD potwierdzają, że proces kształcenia w SD spełnia kryteria przewidziane dla poziomu 8 PRK. Podobnie przedstawiają się inne kryteria opisane szczegółowo przez Zespół Oceniający w niniejszym raporcie.

Uwagi szczegółowe zostały zawarte w poszczególnych częściach raportu.

W sposób szczególny należy zwrócić uwagę na działania usprawniające proces kształcenia doktorantów w ocenianej SD w zakresie:

- współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Dokumenty nie wskazują wystarczająco na współpracę z otoczeniem zewnętrznym, współpraca ta powinna być w pełni dokumentowana;
- współpracy międzynarodowej, która wymaga usprawnienia, w tym otwarcia Szkoły na pozyskanie doktorantów z zagranicy;
- usprawnienia komunikacji zewnętrznej poprzez dostęp (np. przez stronę www, również w języku angielskim) do obowiązującej dokumentacji dotyczącej praw i obowiązków doktorantów;
- wprowadzenia wyodrębnionych godzin seminariów, które powinny być odzwierciedlone w planie i wskazywać na liczbę nakładu pracy opiekunów z doktorantami;
- wzmocnienie finansowania projektów badawczych doktorantów zapewnieniem wyodrębnionych środków na badania każdego doktoranta;
- zainicjowanie programu wsparcia dla doktorantów w ubieganiu się o środki zewnętrzne na prowadzone przez nich badania naukowe.

Biorąc pod uwagę powyższe oceniamy wizytowaną SD pozytywnie i rekomendujemy przeprowadzenie kolejnej ewaluacji SD za 4 lata, zgodnie z art. 259, pkt. 2 Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z 20 lipca 2018 r. (Dz. U. 2024.0.1571).

VI. OCENA I UZASADNIENIE

Ocena końcowa:
pozytywna

Uzasadnienie:

Weryfikacja raportu samooceny, przegląd dokumentów oraz informacje uzyskane podczas wizytacji w SD potwierdzają, że proces kształcenia w SD spełnia kryteria przewidziane dla poziomu 8 PRK. Podobnie przedstawiają się inne kryteria opisane szczegółowo przez Zespół Oceniający w niniejszym raporcie.

Biorąc pod uwagę powyższe oceniamy wizytowaną SD pozytywnie i rekomendujemy przeprowadzenie kolejnej ewaluacji SD za 4 lata, zgodnie z art. 259, pkt. 2 Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z 20 lipca 2018 r. (Dz. U. 2024.0.1571).

System Ewaluacji Szkół Doktorskich jest finansowany
ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego

KEN

2023-2027

Minister Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

OŚRODEK
PRZETWARZANIA
INFORMACJI
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY